

страхування в Україні здійснюється у добровільній формі, проте виїхати за кордон без обов'язкової наявності такого страхування неможливо.

Таким чином, запровадження в Україні обов'язкового медичного страхування для осіб, які виїжджають за кордон є нагальною потребою, яка у повній мірі має забезпечити права громадян, і зокрема, студентів на медичну допомогу відповідно до міжнародних стандартів. Введення обов'язкової форми такого страхування дасть можливість захистити інтереси студентів – страхувальників, шляхом надання їм якісних страхових послуг, підвищити довіру до медичного страхування та стимулювати подальший розвиток вітчизняного страхового ринку.

Список використаних джерел:

1. Правила добровільного медичного страхування. Офіційний сайт ПрАТ «СК «ПЗУ Україна». URL: <http://spare.ua/wp-content/uploads/2018/08/PRAVILA-DOBROVILNOGO-MEDICHNOGO-STRAHUVANNYA.pdf>
2. Калькулятор PZU. Офіційний сайт ПрАТ «СК «ПЗУ Україна». URL: <https://shop.pzu.com.ua/tourist/>
3. Система медичного страхування в Німеччині. URL: <https://www.krankenkassenzentrale.de/wiki/incoming-uk#>

УДК 336.74

Кропивницька В.В.,

студентка 3 курсу, факультету маркетингу

Куліш Г.П.

к.е.н., професор кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Вплив монетарної політики держави на економічний сектор

На сьогоднішній день Україна перебуває у кризовій ситуації. На це вплинули зміни в політичному просторі, військовий конфлікт, карантин. Крім того, протягом останніх років невпинно зростає державний борг (рис.1) [1].

Варто зазначити, що зовнішній борг значно перевищує внутрішній у структурі державного боргу, що збільшує рівень ризику і залежності від зовнішніх кредиторів.

	Загальний борг		Зовнішній борг	Внутрішній борг
На 31.12.2009	316 884,6		211 751,7	105 132,9
На 31.12.2010	432 235,4	+36,4%	276 745,6	155 489,8
На 31.12.2011	473 121,6	+9,5%	299 413,9	173 707,7
На 31.12.2012	515 510,6	+9,0%	308 999,8	206 510,7
На 31.12.2013	584 114,1	+13,3%	300 025,4	284 088,7
На 31.12.2014	1 100 564,0	+88,4%	611 697,1	488 866,9
На 31.12.2015	1 572 180,2	+42,9%	1 042 719,6	529 460,6
На 31.12.2016	1 998 275,4	+22,7%	1 240 028,7	689 730,0
На 31.12.2017	2 141 674,4	+11,0%	1 374 995,5	766 678,9
На 31.12.2018	2 168 627,1	+1,3%	1 397 217,8	771 409,3
На 31.12.2019	1 998 275,4	-7,9%	1 159 221,6	839 053,8
На 30.09.2020	2 345 608,1	+17,4%	1 443 117,8	902 490,3

Рис. 1 Державний і гарантований державою борг України за 2009-2020 рр. (у млн. грн)

Важливою є динаміка співвідношення сукупного державного боргу до ВВП країни, тому що це є центральним узагальнюючим показником боргової безпеки країни, оскільки визначає боргове навантаження на ВВП.

З гістограми на рис.2 чітко простежується, що з 2009 року по 2017 рік показник відношення державного боргу до ВВП має тенденцію зростання, а от у 2017 та 2018 роках, простежується незначне зменшення боргового навантаження на ВВП. [1]

Рис. 2 Динаміка державного боргу і ВВП України за 2009-2020 рр.

Але протягом II кварталу 2020 року валовий зовнішній борг України уже зріс до 122.8 млрд дол. США. Відносно ВВП борг збільшився до 78.7% з 75.7% на кінець I кварталу [2]. Такі обсяги боргу вказують на загрозу борговій безпеці держави і можуть спричинити дефолт.

Національний банк України, має розробляти і впроваджувати разом із урядом ефективну кредитно-грошову політику, використовуючи різноманітні інструменти для врегулювання ситуації в Україні, для підтримки економіки і всього корпоративного сектору [3].

Одним із монетарних інструментів, за допомогою якого НБУ встановлює для банків та інших суб'єктів грошово-кредитного ринку орієнтир щодо вартості залучених та розміщених грошових коштів є облікова ставка [3]. На сьогодні в Україні облікова ставка знаходиться на рівні 6,0% річних [4].

Крім того, для залучення додаткових грошей НБУ активно випускає облігації внутрішньої державної позики (ОВДП), які зазвичай випускають для модернізації і створення нової інфраструктури, але у випадку України ці додаткові гроші потрібні для погашення боргів. Початок рекордних продажів ОВДП вплинув у свою чергу на зміцнення української валюти.

Офіційний курс гривні до долара за 2019 рік, підвищився на 16,9% з 27,69 гривні 1 січня 2019 року до 23,68 гривні 1 січня 2020 року. (Рис.3) [5]

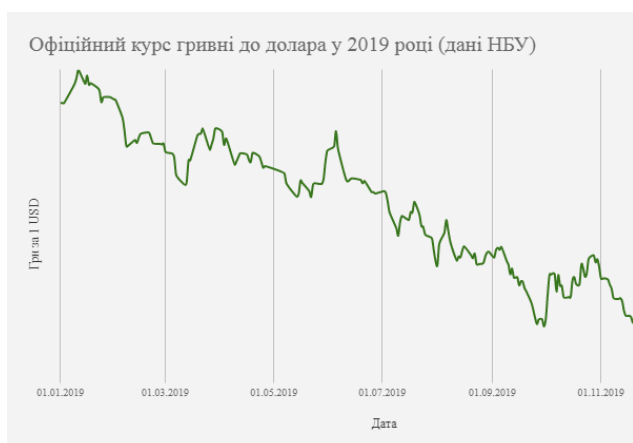

Рис. 3 Офіційний курс гривні до долара у 2019 році за даними НБУ

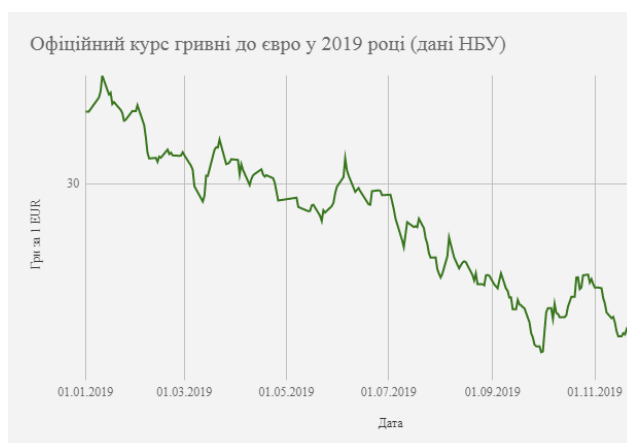

Рис. 4 Офіційний курс гривні до євро у 2019 році за даними НБУ

Наслідком такої політики став офіційний курс євро (на 1 січня 2020 року) - 26,42 грн., тоді як рік тому становив 31,71 грн. За рік гривня зміцнилася до європейської валюти на 20%. (Рис.4) [5].

За 2019 рік обсяг портфелю іноземних інвесторів в українські ОВДП зріс більш ніж у 18 разів і на початок 2020 року перевищив 117 млрд грн, а обсяги розміщення гривневих ОВДП у 2019 році перевищили показник 2018 у 3,5 рази, а доларових - на чверть [6]. Інвестиційна привабливість ОВДП пояснюється їх високою ліквідністю, доходністю і низьким ризиком.

Зміцнення гривні спричинило також торговельний дефіцит і нанесло удар по експорту, але НБУ не поспішає призупиняти зміцнення гривні, бо ситуація із зовнішнім боргом за рахунок цього дещо покращилася.

Отже, карантинні обмеження і умови пандемії значно ускладнюють економічну ситуацію в Україні, уряду доводиться приймати рішення в умовах невизначеності, але відповідно до вжитих заходів, можна простежити активний супротив дефолту і використання різноманітних інструментів, які сприятимуть покращенню стану економіки: нарощування кредитування економіки, що позитивно впливає на економічне зростання в країні; підтримка плаваючого валютного курсу, що дозволяє зберегти резерви держави і уникнути критичної для економіки ситуації; ефективна політика управління державним боргом: акцент на внутрішніх менш ризикових запозиченнях та своєчасне погашення заборгованості; підвищення довіри до банківської системи шляхом зниження облікової ставки до рекордно низького рівня.

Список використаних джерел:

7. Динамика совокупного государственного долга и ВВП Украины с 2009 по 2020 гг. - Режим доступа до ресурсу: [https://index.minfin.com.ua/finance/debtgov/foreign/].
8. Зовнішній борг України на кінець II кварталу 2020 року – Національний банк України – Режим доступа до ресурсу: [https://bank.gov.ua/files/ES/ExDebt_q.pdf].
9. Закон України «Про Національний банк України».

10. Підсумки дискусії членів Комітету з монетарної політики Національного банку України щодо рівня облікової ставки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/ua/news/all/pidsumki-diskusiyyi-chleniv-komitetu-z-monetarnoyi-politiki-natsionalnogo-banku-ukrayini-schodo-rivnya-oblikovoyi-stavki-10018>
11. Гривня за рік сильно зміцнилася до долара та євро [Електронний ресурс] // Економічна правда. – 01.01.2020 – Режим доступу до ресурсу: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/01/1/655461/>.
12. Курс гривні: хто виграв, а хто програв - BBC News Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/ukrainian/features-51061519.amp>.
13. Державний борг України: аналіз та напрямки оптимізації боргової політики держави - Бугіль С. Я., Пазак М. Р. - м. Львів, с. 86-88.
8. Напрями оптимізації системи управління державним боргом України / В.П. Каменська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Evu/2011_17_1/Kamenskaia.pdf].

УДК 346.5

Кулага Е.В.

*к.ю.н., доцент кафедри підприємницького
та корпоративного права*

Правові механізми стимулювання інвестування у сфері капітального будівництва

Анотація. Висвітлено правові засади стимулювання інвестування у сфері капітального будівництва. Проаналізовано зарубіжний досвід альтернативних інвестиційних схем та можливість їх застосування на ринку будівництва в Україні. Надані рекомендації, що дозволяють знизити ризики виникнення негативних наслідків для інвесторів.

Вступ. На сьогоднішній день законодавство, що регулює інвестування у капітальне будівництво не може забезпечити прозорість та надійність механізмів